

Zöld szemafort, szabad utat a vasút újítómozgalmának!

A verseny során is szinte minden szegedi üzemből találkozhatunk olyan emberekkel, akik arra törekednek, hogy az átlagosnál többel járuljanak hozzá üzemük és az egész népgazdaság célkitűzéseinek megvalósításához. Így volt és így van ez a közlekedési vállalatoknál is, de kevésbé a vasút szolgálati helyein.

E napokban két kiállítás mutatja be Szegeden a közlekedési vállalatok újítóinak legújabb, részben a kongresszusi verseny idején született alkotásait. Egyik a szegedi személypályaudvaron, a másik a rókusi állomáson áll az érdeklődők rendelkezésére és nyújt tapasztalatcseré-lehetőséget gazdag anyagával.

Kilenc hónap alatt 549 javaslat

Az előbbi országos eredményeket népszerűsítik, köztük több szegedi vasutas újító munkáját is. Itt szerepelnek a többi között Kubinyi Sándor, Orosz Imre a szegedi állomás, Csóti József, Kiri István, Szabolcsi Béla, a szegedi fűtőház dolgozóinak újításai is. A rókusi állomáson rendezett kiállításon többnyire a szegedi igazgatóság dolgozóinak újításai láthatók. Mindkét kiállítás célja, hogy a közvetlen megismerés alapján elősegítse a jó és hasznos javaslatok elterjesztését és másokat is serkentsen újításra. Erre szükség is van, mert egyes szolgálati helyeken különböző okok miatt csökkent az újítási mozgalom eredményessége. Az igazgatóság területén kilenc hónap alatt 549 javaslatot nyújtottak be, s ebből elfogadtak 168-at, bevezettek 140-et. Ezek a számok általában kisebbek, mint az elmúlt év hasonló időszakában elért eredmény.

A mozgalom visszaesésének okai legtöbb helyen az irányítás hibáiból erednek. A kiadott feladattervek például eléggé világosak — állapította meg a vasutasszakszervezet Csongrád megyei bizottsága egyik legutóbbi értekezletén. A dolgozók ezekből nem ismerik fel helyesen a tennivalókat és érdeklődésük különösen munkahelyük problémáinak megoldására terelődik. Ezért kevés az egész vasúti közlekedést elősegítő újítási javaslat.

Elhúzódnak a kísérletek

A feladatterveket nem minden szolgálati helyen vitatják meg termelési tanácskozáson, s még mindig lassú a véleményezés. Igen sok helyen csak azt írják a javaslatra, hogy alkalmas vagy nem. Az elbírálás alkalmával azra sem utalnak mindig, hogy alkalmas-e a javaslat tapasztalatcserére. Komoly igényessége a vasút újítási mozgalmának, hogy figyelmen kívül hagyva a rendelkezéseket, nem kötnék időben szerződéseket az újítók-kal, legtöbbször csak a megvalósítás után. Ezért igen gyakran elhúzódnak az újítási kísérletek.

Késlelteti a javaslatok gyors elintézését az adminisztrációs hibákon túl az is, hogy a szerkezeti módosításokat, vagy szabványok megváltoztatását javasoló újításokat két-három hónapig is elfektetik felsőbb szerveknél. Megtörténik ilyesmi a szegedi pályafenntartási főnökségnél is, ahol úgy látszik hosszú tártózkodásra ítélték egy április 7-én, 16-án és május 16-án benyújtott újítási javaslatot. Van olyan javaslat, amelyet 1959 augusztusában továbbítottak a felsőbb szervekhez, de a legutóbbi napokig sem érkezett rá válasz.

Ha erre is jut idő

A hibák kijavításának és nagyobb eredmények elérésének legfontosabb eszköze a vasútnál is a társadalom nevelő ereje, a politikai meg-

győző munka. A párt és szakszervezetek fokozottabb felvilágosító tevékenységére van szükség a mozgalom népszerűsítéséért, újabb dolgozók bevonásáért. Szembetűnő ugyanis az igazgatóság területén, hogy igen kevés az új, fiatal újító. Ez annál is inkább érthető, mert az utóbbi időben igen sok jól képzett mérnök, technikus, vasútforgalmi, gépészeti és pályafenntartási technikumot végzett dolgozó került a különböző szolgálati helyekre.

A szolgálati vezetők is többet tehetnének az újítómozgalmért. Még mindig erősen tartja magát közöttük az a szemlélet, hogy az újítási mozgalommal való törődés, szervezés és irányítás az újítási előadó dolga. Az előadók viszont más szakmai munkával is el vannak látva, ezért kevés idejük jut a mozgalommal való foglalkozásra. Van közöttük mérnök, díszpécsér, vonalbiztosító, így

szintén az újításokkal többnyire csak akkor foglalkoznak, ha erre is jut idő.

Másfél hónappal ezelőtt a szegedi igazgatóságon osztályvezetői értekezleten tárgyalták meg az újítómozgalom helyzetét. Itt a szolgálati vezetők elismerték a mozgalom hibáit, s egyöntetűen megállapították: a társadalmi szervekkel együttműködve, az eddigénél jóval többet kell tenni az újítómozgalom érdekében. Reméljük, hogy ezt a felismerést nemcsak az értekezlet jegyzőkönyve jelzi, hanem a gyakorlati munka is. Mindenekelőtt jó feladatterveket készítenek, amelyet megtárgyalnak majd a dolgozókkal, gyorsabbá teszik a javaslatok elbírálását, tehermentesítik az újítási előadókat és ezzel mintegy zöldre állítják a szemafort, szabadá teszik az utat a vasút újítómozgalma előtt.

N. P.

Német filozófus előadásai a József Attila Tudományegyetemen

A József Attila Tudományegyetem filozófiai tanszékének vendégeként Szegeden tartózkodik dr. Erhardt Albrecht professzor, a Greifswald-i Egyetem rektorhelyettese, az egyetem filozófiai intézetének igazgatója. A professzor pénteken délután hat órakor A nyelvi jel, mint gnoszológiai probléma címmel szegedi filozófusok és nyelvész-szakemberek részére előadást tartott a József Attila Tudományegyetem filozófiai tanszékén. Az érdekes és nagyhatású előadást több hozzászólás és

vita követte. Dr. Erhardt Albrecht professzor december 17-én, hétfőn délután hat órakor az egyetem bölcsészettudományi karának V. számú tantermében még egy előadást tart. Előadásának címe: Az antikommunizmus ideológiája Nyugat-Németországban.

A német professzor szegedi tartózkodása során azért is fáradozik, hogy a József Attila Tudományegyetem és a Greifswald-i Egyetem között minél szorosabbá kövacsolódjanak a baráti kapcsolatok.

Tapasztalat és szakirodalom

A növénytermesztésben, az állattenyésztésben, sőt itt-ott még a gépesítésben is a régi mezőgazdasági technológiai mód-szerek az uralkodóak. Mégis bátran mondhatjuk: termelőszoftvetkezeteink, állami gazdaságaink az új forradalmi termelési módszerek kipróbálásának nagy átmeneti időszakát éljük.

Agrár szakembereink, a közzgazdászok, a termelés egy-egy ágazatával foglalkozó kutatók ezrei járják a világot. Mindenhol eljutnak, ahol korszerű mezőgazdaság van, s feljegyzik az összes ígéretesnek mutatkozó új termelési eljárásokat, felfedezéseket. Ugyanakkor a magyar agrártudomány hazai szellemi tőkéje is csodálatos módon fejlődik. Az utóbbi években a gépesítés, a hibridizálás, a szőlő- és gyümölcsstermesztés tekintetében is világszerte figyelemre méltót alkottunk. A magyar zöldégetermesztés növekvő hírnevét elsősorban az újonnan kinemesített zöldégtelék tették lehetővé. Jelenleg is sok-sok nagyszerű tudományos elképzelés, törekvés érik a kutatók műhelyeiben, a kísérleti táblákon és a laboratóriumokban. Sok-sok téma már nincs is messze a teljes befejezéshez. Ezek ma még szinte kiszámíthatatlan módon növelik mezőgazdaságunk termelési tartalékait, lehetőségeit.

Ezzel magyarázható tehát, hogy az egész magyar szakirodalomban ma mindenekelőtt a mezőgazdasági szakírók a legtermékenyebbek. Igaz, eddig talán nekik volt legnagyobb adósságuk. Ma viszont alig múlik el hét, vagy hónap, hogy ne jelenjenek meg néha újabb mezőgazdasági szakkönyv a gépesítés, a növénytermesztés, az állattenyésztés, vagy éppen a szőlő-

észet, kertészet valamelyik ágazatáról. Egy-egy esztendő termése egyedül is valóságos kiskönyvtárat képez.

Önkéntlenül adódik a kérdés: ezek a tömegesen megjelenő szakkönyvek miként szolgálják a gyakorlati termelés fejlődését? Mikor térül vissza népgazdaságunknak az a sok pénz, amit mezőgazdasági szakkönyvek, tanulmányi folyóirat kiadására, a különböző kiadóvállalatok finanszírozására fordít?

Termelőszoftvetkezetekben, itt-ott még állami gazdaságokban is gyakran tapasztalhattuk: a megrendelt szakkönyv, szakfolyóirat hónapokig felbontatlanul hever a főkönyvelő, vagy éppen az elnök irodájában. Később azt olvasatlanul bekerül valamelyik fiókba, elsüllyed a többi papírok között, ahelyett, hogy közkézre adnák azt. Nem egy új tsz-ben uralkodik még az a káros, ósdi szemlélet, hogy »könyvből gazdálkodni nem lehet«. Akik ezt kitalálták, azért lettek valamikor, hogy port bintessenek a tanulni vágyó, nagyobb szakmai műveltségre törekvő parasztemberek szemébe. Ezek az emberek ma is ezt kérdezik: minek a szakirodalom, minek adnak ki annyi szakkönyvet, jobb lenne tén másra fordítani ezt a pénzt?

Olyanok is vannak, akik a búza, kukorica, vagy más növényi korszerű termeléséről szóló korábban megjelent könyveket összehasonlítják az utóbbi kiadásúakkal, s kihámoznak azokból különböző ellentétes nézeteket, s azután kiábrándultan teszik fel a kérdést: melyiknek higgyünk? Ezekkel az emberekkel kapcsolatban az az igazság, hogy az egyik könyv által ajánlott módszert sem próbálták meg alkalmazni a gyakorlatban.

Való igazság: egyedül csak különböző gazdálkodni, másolni nem lehet. Mégis, új mezőgazdasági szakkönyveink a legjobban, a legbiztosabb fegyvert jelentik a szövetkezetek, vezetők kezében a többtermelésért, a jobb életért folytatott kemény küzdelemben. Ezernyi új ötletet, sokszor szinte csaknem teljesen kész sémákat adnak egy-egy termelési ág ugrásszerű fejlesztéséhez a könyvek. E gondolatban ez is benne van: a szakkönyvek által ajánlott új módszereket nap mint nap ki kell egészítenünk saját termelési tapasztalatainkkal. S ha csak egy ponton is találkozik a tudomány és az eddigi gyakorlati tapasztalat, akkor az eredmény a korábbinál csak jobb lehet. A búzatermesztés területéről állítsunk erre egy példát.

Búzatermesztésünkkel kapcsolatban az utóbbi időkben két, mondhatnánk egyformán hibás nézet kapott lábra. Az egyik ez: nem túlságosan érdemes az intenzív búzákkal foglalkozni. Nem váltották be az írántuk táplált reményeket. Éppen csak valamivel haladtak túl sok helyen a hazai szokványfajtákat. Vagy: el sem érték a bánykúti és a fertődi fajták terméserejét. E nézet vallói többnyire azok, akik eddig mindig olvasatlanul tették a fiókjukba a búzatermesztéssel kapcsolatos új szakkönyveket. Ha csak futólag nézték volna át ezeket, máris észrevehették volna, hol rontották el az egész termelői munkát. S azt is látnák, hol, melyik termelési mozzanaton kell változtatni ahhoz, hogy az eddigieknél lényegesen nagyobb terméserejű terményeket kapjunk.

Csepri József

A másik nézet képviselői pedig azt vallják, hogy felesleges most már kataszteri holdakban is megtervezni a búzavetést, elég ha a termelési feladatokat métermázsákban kapják meg a gazdaságok. Ez a kezdeti kimagasló sikereken való túlzott felbuzdulás. S hogy ezt ma még miért nem tehetjük meg, erre is választ adnak a szakkönyvek. Bizony megeshetne egy-egy rossz időjárású esztendő után, hogy kenyér nélkül maradna az ország.

Szakkönyveink értékes segítséget nyújtanak most többek között az új szőlő- és gyümölcsöstelepek kialakításához is. Nincs egységes álláspontra a szakirodalomban sem: a szőlőtelepítésnél a soros, vagy a szőlőutas telepítési módszert válasszuk? Az egyik könyv azt ajánlja, a másik amazt. S hogy mégis melyik a jobb, az mindig pontosan kiderül, ha a leírtakkal összevetjük saját viszonyainkat, lehetőségeinket. Például sűrűn lakott területen, ahol belátható ideig sok lesz az emberi munkaerő, a nagyobb tökeszámot jelentő sorosművelés ígérkezik jobbnak. A szőlőutas telepeken viszont a munkák zömét az univerzális traktorok végezhetik el, s csak minimális emberi erőre van szükség. A könyv tehát megoldást kínál olyan problémára, mely így jelentkezik ma sok szegedi járásbeli gazdaságban is: kézzel használtanság ilyen rengeteg szőlőt ültetni, ügyesen lesz elég ember, aki megműveli ezeket az óriás táblákat. Míg e nézet uralkodik, akadozik a munka. A kézedelemnek viszont mindenki egyformán látja majd a kárát.

Tegyük hát a falusi emberek, szövetkezeti gazdák közkincsévé rendkívül gazdag mezőgazdasági szakirodalomunkat! A mezőgazdasági szakmai műveltség mindig egyenes arányban állott a termelés színvonalával. S ez objektív törvény lesz a jövőben is. Az emberek azonban parancsszóra nem olvasnak. Szívós felvilágosító munkával kell rávenni a tsz-ek gazdáit erre. Jó kezdeményezés ezzel kapcsolatban a tápéi Tiszatáj Tsz korábban végzett ezüstkalászos gazdák által bemutatása. Ez a csoport a tanulók után is együtt maradt, s ma gyári kifejezéssel élve a szövetkezet újítógárdáját képezi. Új ötleteiket pedig elsősorban a szakkönyvekből, saját megfigyeléseikből és a különböző tapasztalatcserékből merítik.

Tanulni szerető szövetkezeti parasztemberek ma már tömegesen vannak mindenütt. Szervezzük meg hát körükben a tápéiákhöz hasonló újítócsoportokat, vagy a szövetkezeti könyvbarátok közösségét. Ahol erre mód, lehetőség kínálkozik, érdemes számukra külön helyiséget is biztosítani. Az ó segítségükkel sok-sok tudományos ellenőrzött gondolat válhat már holnap nagy anyagi erővé. Ráérős téli hónapok következnének most. Lesz idő vitatkozni e témáról is. Vita közben bizonyossá válik az emberekben, kommunistákban, pártönkívűliekben egyaránt: a VIII. pártkongresszus nagy célkitűzéseit csak úgy válthatjuk valóra, ha a munkaterületeinkben éppen a tudomány adta lehetőségek kapcsán mindennap gyarapítjuk termelési, politikai, gazdasági ismereteinket.

Csepri József

Átadták az Ajkai Erőmű új csarnokát

A háromszorosára bővített Ajkai Erőmű új, üvegfalakkal határolt üzemcsarnokát és a hozzátartozó korszerű kiszolgáló létesítményeket pénteken hivatalosan átadták az erőmű szakembereinek.

Az új létesítmény építésére hat év alatt több mint egymilliárd forintot költöttek. Ebből az összegből új csarnokot emeltek, amely 3, egyenként 32 megawattos

gépegységet fogad be. Itt helyezték el az egyik legnagyobb hazai kazántípus öt darabból álló sorozatát; a gépkolosszusok egyenként 100 tonna gőzt fejlesztenek óránként.

A korszerű létesítmény építésénél újításokkal, észszerűsítésekkel 71 millió forintot takarítottak meg a népgazdaságnak. (MTI)

A korai tél sem akadály

Az Ogyessa városrészt építői nem örülnek a korán beköszöntött télnek, de ha már megjött — úgy mondják — megbirkóznak vele: nem teszik le a malteroskanalat, csak erős fagy esetén. Dolgozik a két daru, már a harmadik emelet magasságában építik a XI. jelű épületet. Második képünkön az elkészült új lakóházak láthatók, melyekbe hamarosan beköltöznek a lakók.

(Somogyiné felv.)

